

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies octavus et nonus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1865 [erschienen] 1866

Caput IV. De mirabilibus circa translationem reliquiarum occurrentibus et
de blasphemantibus et detrahentibus sibi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72229](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72229)

A sibi gratiam constanter atque gratanter fatebatur.

ANNOTATA.

- a Vide lit. o in *Annotatis* in cap. 1, lib. 3.
 b Vide lit. m *ibidem*.
 c Nec castrum id novi, nec diocesis, nisi hæc forte sit Basileënsis in Helvetia.
 d Claramvallem in Polonia non inveni; sed Claramtambam, Ordinis Cisterciensis monasterium prope Cracoviam.
 e Seu S. Botuidi: colitur et sepultus fuit secundo milliari Stokholmia Sudermanniam versus. Locum habet in Opere nostro ad diem 23 Julii.
 f In diocesi Strengnesiensi et in villa Sabacta, Ordinis Cisterciensis.
 g Regum Sueciæ sedes est.
 h Vide lit. c in *Annotatis* in cap. præcedens.

B

CAPUT IV.

De mirabilibus circa translationem reliquiarum occurrentibus et de blasphemantibus et detrahentibus sibi.

Sensus sub-
 to perditio
 reddit.

Cum dominus Birgerus et domina Catharina, filii S. Birgittæ, cum confessoribus et tota familia repatriarent, felicissimæ Matris reliquias secum ferentes, et ipsis in marchiam Anconitanam venientibus, et ibidem in civitate quadam sero quodam habitantibus, una ex ancillis dominæ Catharinæ, nomine Maria, repente in terram cecidit, quasi mortua, perdita loquela cæterisque corporis sensibus alienatis, oculos namque transversos velut cadaver supina jacens retinebat. Hoc viso, domina Catharina ad tam subitum pavendum infortunium non parum stupens, confessores Matris advocari fecit, ut, quid facto opus esset, consulerent. Accersiti vero confessores nullum habebant, quod in medium proferrent, adimiculum. Mane ergo facto, sano illa consilio usa, de capillis et ossibus Matris recepit, et accedens ad infirmam, quæ in eodem statu, ut apparuit, fuit, tetigit eam ex iisdem: primum quidem oculos contingens, et continuo ad debitum nempe statum revertebatur. Deinde vero ore, naribus ac facie tactis, surrexit mulier illico sana, et equitavit, et pertingens Watzstenam monialis ibidem effecta est.

reliquias
 suas in Sue-
 ciam trans-
 ferentes ter-
 ra,

a

suppl. : se

165 Post hoc venientes in Alimaniam in civitatem, quæ dicitur Bruxia, audierunt, quod in castro Skaclivo a multi latrones erant, viatores depredantes, qui quidem latrones horum adventum præscientes se præparaverunt ad eos capiendos; cum autem hi castro appropinquarent, viderunt descendentes, ex utraque parte viæ, quam tenere oportebat, collocantes*, balistis ad sagittandum paratis, lacertisque ad vulnerandum vibratis: hoc videntes pacifici et inermes peregrini timuerunt valde et Deo et sanctæ Matri se commendantes a tanto periculo erui suis

Octobris Tomus IV.

meritis postulabant. Mirum certe stupendumque miraculum: appropinquantes enim prædonibus, et transeuntes, obcæcatis eis, per medium illorum ibant. In sero vero ad hospitium, quo isti devenerunt, mercatores supervenientes referebant, quomodo in latrunculos illos ipsi impigressent, et illis referentibus didicissent, qualiter peregrinos quosdam divites præstolabantur et quia, pertranseuntibus peregrinis, excæcati fuerunt, strepitum quidem pedum audientes, neminem tamen videntes. Tunc ipsa nocte cuidam de societate illa quasi sol fulgens apparens dixit: Vidistine armatos illos hodie multos requirentes? Qui ait: Vidi, domina. Et illa: Ego, inquit, excæcavi eos, ne vobis nocerent, nec impedirent viam vestram, quemadmodum proponebant.

A. Bentwol-
 do.

166 Deinde præfatis translatoribus in navi inter Alimaniam et Suetiam cum eisdem reliquiis iter agentibus, et ad quem portum b propter bellorum pericula, partibus illis tunc ingruenda, applicarent dubitantibus, contigit parumper post meridiem, quod candidissima in cælo stella apparuit, quam primo et ante omnes puer octennis innocens atque infirmus aspexit. Sed cum omnes interea clare illam intuerentur, mirabantur, quod, sole splendide radiante, stellam in cælo videre possent, quæ usque ad portum quendam minime præcogitatum eos præcedens disparuit. Tunc sequenti nocte cuidam eorum, qui reliquias ferebant, in visione dictum est: Stella, quam vidistis heri navem præcedentem, et portum vobis ostendentem, Birgittam significat, cujus fama quasi stella paulatim procedet, donec sicut sol illuminet totum mundum.

marique mi-
 ro modotur-
 tur.

E

167 Initium vero signorum ejus in terra Suetiæ hoc fuit: contigit anno Domini MCCCXXXIII c Feria tertia Pentecostes, quod nobilis quidam, Haquinus nomine, captus est ab inimicis; strictissime ligatus, ductus est ad mare, ut portaretur ad terram Alimaniam, ubi possent securius ab eo extorquere magnam summam pecuniæ: stans ergo in littore audivit, quod reliquæ B. Birgittæ, quæ transferebantur, pausandi gratia non longe a loco illo consisterent; illam in sui auxilium invocavit, ut a patria non abduceretur; et statim armati de quodam castro supervenerunt, prohibentes, ne abduceretur a patria, sed imponerent sibi statim certam pecuniam, si justitia dictaret solvendam: quod et factum est. Illi tamen, qui eum juvabant in nullo sibi attinebant, sed hucusque partem hostium foverant; qui, liber dimissus, dum reverteretur ad propria, occurrit translatoribus reliquiarum, et sequebatur eos usque dum osa illa locata sint in Watzstenis vi Non, Julii, narrans gratiam secum factam. Postea vero per regem et principes libertati restitutus est, ita quod captivatoribus nihil solverit. Domina quædam nobilissima tanto languore opprimebatur, ut in loco * jacens quoties se vertere vellet, per trabem funibus vel alio hujusmodi se adminiculo relevaret; hæc audiens Sponsæ Christi reliquias, dum portarentur, advenisse, tentans ire pedibus, quantumcumque male haberet, surrexit, ut iret, et tanta ivit facilitate, ut nec solitam sentiret infirmitatem, nec requireret adjuvantem. Quæ postea easdem reliquias in Watzsteno alacriter visitans, immensas Deo et Famulæ suæ gratias referebat.

ab hostibus
 captum libe-
 rat, infir-
 mam sanat.

* an lecto?

A. BERTHO-
LDO.
Deo conciliat
sacri-
legam,

165 Contigit etiam, quod quadam mulier per-
verso amore ad aliquem affecta, cum sancto die
Paschæ communicasset, sacrosancam Eucharistiam
de ore suo recipiens, ligavit in vitta, ut in po-
tum commixtam illi, quem male concupierat,
tribueret ad bibendum, tali eum modo ad illicitos
amplexus existimans alliciendum: sed cum nihil
profecisset, communicavit iterum, Christi Corpus,
ut prius, panniculo involvendo, et cum ad po-
tum illud iterum applicare vellet, disparuit re-
pente, nullis reliquiis apparentibus. Quam ob rem
infelix mulier nec Christi Corpus videre, nec unum
Pater noster ex tunc in ecclesia legere potuit x an-
nis, quanquam extra ecclesiam posset aliquantulum
orare: cumque in tali scelere nimis diu perstitisset,
nemini suum facinus ausa confiteri, tandem Matris
nostræ reliquias repatriasse intelligens, facto ad
illas peregrinationis voto, confestim, ut pallium,
reliquiis suppositum, attigit, in lachrymas reso-
luta resurgens, omne malum confessa est:
facta autem confessione, et dominicum corpus
videre, et in ecclesia ad orandum consistere
potuit absque tædio laudans et benedicens
Deum.

B
veteremque
peccatorem,

169 Quidam etiam xl annis numquam con-
fessus fuit, qui, audita fama beatæ Birgittæ,
ivit ad confessionem, et dixit se nihil peccasse:
cui frater, Nec ego te absolvo: Secundo rediit,
sed, ut prius, confiteri erubuit: tunc volens sur-
gere et recedere, vidit diabolum in forma teter-
rima, a cuius visu volens fugere cecidit in ter-
ram quasi mortuus, nihil loquens, sed ta-
cens quasi per dimidiam horam: postea vidit
Dominam pulcherrimam in vestibus deauratis di-
centem: O homo male es infirmus: et ille;
Vere ita est; Cui illa: Vade ad reliquias sanctæ
Birgittæ, ibi medicina est: Ego enim, quæ loquor
tibi, sum Mater misericordiæ. Surgens ille, confes-
sus est omnia peccata sua, quæ, a juventute fecerat,
et gratias egit Deo

brachium
male affe-
ctum sa-
nat.

170 Mulier quadam prope Alvastrum d, pau-
per in peculio, sed dives vita pura, continue x
annis in sinistro brachio gravissimum dolorem
est perpessa; quæ invocavit dominam Birgittam, et
quadam nocte vidit eam in habitu, quo pluries vide-
rat eam, dum esset vivens in Alvastrum, quæ dixit
sibi; Tu rogas me pro sanitate, roga potius Deum,
qui omnia potest, et ego rogabo tecum et certa
sum, quod exaudiet nos. Quo dicto, statim sen-
sit se ab omni dolore liberam. Paulo post, cum
dicta mulier quadam nocte pro pace regni oraret,
iterum apparuit ei beata Birgitta in habitu supra-
dicto dicens: Propter peccata populi, diu impunita,
Deus extenderat super regnum virgam suam;
sed ecce nunc misericordia aperta est omnibus se
humiliantibus: veruntamen quia pauci sunt adhuc,
super induratis gravis immittitur afflictio iræ
Dei.

Divinitus
non raro

171 Cum primum ad regnum Suetiæ cum san-
ctissimo corpore ventum fuerat, quidam nobi-
lilis, aperte blasphemans dominam Birgittam,
tanta furia areptus est, ut videret multitudinem
dæmonum, et intrans quandam ecclesiam in-
clusit se ibi, et corpus suum cum virgis et ba-
culis percutiebat; caput autem proprium cum
lapidibus miserabiliter vulnerabat. Quod percipi-
entes amici sui, per fenestras ecclesiæ caute
intraverunt, et eum ad hospitium suum traxe-
runt importune: ille autem digitos eorum den-
tibus mordens, clamavit: Vos maledicti latro-
nes, ita male locuti estis, sicut et ego de domi-

na Birgitta, et ita digni estis dæmonum societate, D
sicut ego. Tandem ad sensum rediens vomit, se
visitaturum reliquias ejus in Watzsteno. Cumque
cogitaret prius ire versus Aquisgranum, quia hoc
prius voverat, arripitur, et gravius solito a dæmo-
nibus vexatur: cumque paululum respirasset, pro-
posuit ire in Watzsteno; qui arripiens iter, primo
vix ire potuit ad locum destinatum, sed egressus a
civitate Sudercopensi paulatim confortatus est, ita
quod nudis pedibus venerit ad locum et tanta faci-
litate peregit iter, acsi infirmus non fuisset.

172 Quadam mulier frivola reputans, quæ de ^{puniti fuerit.}
Christi Sponsa dicebatur, et quadam inconve-
nientia ore evomens, perdidit sensum: rediens
ergo vir suus domum, et insensatam uxorem in-
tuens, causa tandem cognita, cum uxore beatæ
Birgittæ limina in Watzsteno visitare devovit;
et, modico interjecto spatio, restituta sensui vo-
tum ambo pariter impleverunt. Item vir quidam
blasphemans eandem, ita subito a Deo correptus
est, quod crus ipsius extemplo frangeretur, quod
et uni moniali ipsam blasphemanti dicitur simi-
liter contigisse. Quidam etiam alius verba, quæ
Spiritus Dei per fistulam suam loquebatur, ausus
est blasphemare, qui tanta illico ægritudine ar-
reptus est, quod nec ad dexteram se movere po-
terat, nec ad sinistram: tanto insuper pruritu
ac tædio afficiebatur, quod proprias manus in
semetipsum ad extinguendum se injicere vellet.
Cui Persona reverenti habitu in somnis appa-
rens dixit: Extende linguam et curaberis; ego
enim sum illa, cui maledixisti, et exhibens ho-
mo linguam, unctionem quandam recipiebat,
qui evigilans a tentatione quoque liberatus
est.

173 Pyno, nobilis homo de castro, sito juxta <sup>qui ipsi de-
trahere</sup>
civitatem Carabo Strengeniensis diocesis hono-
randam Fœminam deridens, altero oculo ipso
facto privatus est, qui post dimidium annum
de blasphemia pœnitens, et votum peregrina-
tionis ad eam emittens, atque perficiens, gau-
debat, se amissi oculi lumen recepisse. In civi-
tate Orabo e Jacobus aurifaber Sponsæ Christi
maledicens, paralisi dissolutus est, quod * per
tres dies et noctes atrociter afflictus, vomit, se
illi reliquias in Watzsteno visitare; qui mox
usu firmæque stabilitate membrorum percepta, quod
voverat, adimplevit. Curatus ecclesiæ Vynghlii
Strengoniensis diocesis, Nicolaus nuncupatus,
gratiam Sancti Spiritus super humilem et man-
suetam, timoratamque Fœminam requievisse,
credere renitens oblocutionibus illius famam de-
nigrare satagebat: quod faciens dolore in dextero
brachio adeo est percussus quod tribus diebus
acriter afflictus, nec comedere potuit, nec
dormire, ac quietis aliquid remedium invenire.
Denique intelligens, ob injuriam venerabilis Vi-
duæ irrogatam totaliter se correptum, pœnituit,
vovens, se intimo corde nullatenus illi de ce-
tero derogare, sed, in quibus posset, digna re-
verentia honorare: hoc voto emisso, redditam
sibi pristinam cum gratiarum actione sanitatem
sentiebat.

174 Gertrudis quædam fœmina, eam deridere <sup>non sunt ve-
riti.</sup>
præsumens, tam vehementi capitis dolore ac
tumefactione corporis percussa est, quod per
tres dies ac noctes nec videre potuit, nec lo-
qui: hæc postea predictam pœnitentiam agens
et votum peregrinationis emittens sanata est.
Sanctimonialis quædam, Margitrita nomine, de
claustrum Rysaberch Strengeniensis diocesis f bla-
phemare

A sphemare et deridere sanctam Mulierem presu-
mebat, quæ e vestigio divino percussa iudicio
sensum perdidit et loquelam: cumque in tali
miseria dies quinque peregisset, aliqui pro ea
stipulati sunt, quod illi *, qui convitiando illu-
serat, reverende visitaret. Sequenti vero die
amissam recuperans sanitatem, et quod alii pro
ea pacti fuerant, observans, gratiam secum fac-
tam humiliter recognovit. Frater Benedictus
de Ordine Prædicatorum, venerandam deridens
Dominam, amens tribus diebus efficiebatur; hic,
facto ad eam, cui detraxerat, pro se peregrina-
tionis voto, pristinam sanitatem recupera-
bat.

et quidam
ea de causa

175 Item frater Joannes de Ordine Mino-
rum, verbis minus decentibus gratiam B. Bir-
gittæ a Deo gratis datam expugnans, morbo
epilectico statim cecidit, et visu, auditu, lo-
quela, motu, omnique rationali sensu perduto,
per tres dies et noctes, quasi truncus inutilis ja-
cuit: cuius miseriam dominus Arwidus presby-
ter, cum duabus discretis matronis compatiens,
votum peregrinationis pro eo ad Watzstenam
fecerunt, qui eadem hora sanus exurgens liben-
ter se velle, quod pro eo polliciti fuerant, adim-
plere fatebatur. Consimiliter, cum ipsa adhuc
in humanis ageret, ob eandem gratiam celestium
revelationum sibi factam pluries molestabatur
et eidem detrahebatur, quemadmodum claret ex
sexto libro earundem Revelationum cap. xc,
ubi dicitur, quod magistro Mathia, de quo su-
pra, loquente cum quodam religioso magnæ au-
toritatis et familiaritatis de ista gratia visio-
num celestium divinitus data Sponsæ, respondit
ille religiosus, non est credibile, nec concor-
dat Scripturæ, quod Deus recessit a continen-
tibus, et abdicantibus mundum et ostendat se-
creta sua magnificis feminis. Magistro vero plu-
ra allegante super hoc, ille non cõsensit: cum
autem Sponsa audisset ista, et videns magistrum
turbatum, posuit se ad orationem, et tunc rapta
in spiritu audivit Christum sic dicentem: Mul-
torum est ista periculosa infirmitas *, ideo non
eis dandum, ne gravis infirmitur. Ego au-
tem sum medicina infirmorum, et veritas er-
rantium. Sed iste religiosus loquax non deside-
rat medicinam, quia stereus scientiæ vanitatis
est in corde ejus, et ideo ei unam alapam da-
bo cum manu mea, et audietur ab omnibus,
quod ego sum Deus non loquax, sed efficax et me-
tuendus. Hic idem religiosus post hanc tribula-
tionem humiliatus est, et paraliticus factus mor-
tuus est.

* supple:
quod de an-
tidolo infir-
mantur:

C

a Christo
reprehensi,
* l. Patrum

176 Item in XCII cap. libri præscripti dici-
tur, quod, presente Sponsa, quidam monachus
portavit librum Vitæ spirituum * coram consi-
liariis, et rege Suetiæ legens in eo, quod mul-
ti ex sanctis Patribus fuerint delusi ex abstin-
entia nimia et indiscretione, et ideo dixit, se ti-
mere, ne forte Sponsa similiter illuderetur.
Cumque post hoc ipsa staret orandõ, audivit
Christum dicentem sibi: Quid dixit monachus
iste? Quia multi sanctorum fuerunt delusi: ve-
re iste saccus verborum dixit, sicut voluit, sed
non sicut debuit: nam nulli amici mei delusi
sunt, qui me dilexerunt sapienter, sed qui su-
perbientes de abstinence et justitia sua, præfe-
rebant se aliis et nolentes obedire humilibus,
hi delusi sunt, et quia iste monachus peroravit
librum Sanctorum contra me, quorum ipse
imitator non est, ideo ego perorabo librum ju-
stitiæ meæ contra eum; et qui in sapientia sua

laudatur, veniet coram sapientia mea, et tunc vide-
bit in conscientia sua, quod vera sapientia non est
in verbis sublimibus, sed in conscientia pura et
humilitate vera.

177 Cedat ergo temeritas dubitantium; ac-
cedat spes desperantium, et obtrectantium lin-
gua recedat; nullius oculus nequam sit, quia
Dominus bonus est. An non licet sibi facere, quod
vult, qui nemini facit injuriam? Quia enim Deus
magnus voluit, ideo spiritu intelligentiæ replevit
eam, et ipsa quasi imbres emisit eloquia sapien-
tiæ suæ. Collaudabunt multi sapientiam ejus, et
usque in æternum non delebitur memoria ejus. Eia
nunc Mater alma, vitæ norma, canalis Spiritus
Sancti, Sponsa Christi dilecta, quam Dominus ele-
git, prælegit, et in tabernaculo suo habitare eam
fecit; eia, inquam, Sponsa Christi, veni et accipe
coronam, quam Sponsus tuus tibi præparavit in
æternum: pro cujus amore cor tuum quasi aquam
fudisti, et cum angelis in Paradiso introisti: pro
cujus, inquam, amore regnum mundi et omnem
ornatum ejus contempsisti: quem vidisti, quem
amasti, in quem credidisti, quem toto corde dile-
xisti: dic et tu cum beatissima Virgine Maria, cu-
jus humilis es pedissequa, Respexit Deus humilita-
tem Ancillæ: ecce enim ex hoc beatam me dicent
omnes generationes, quia fecit mihi magna, qui
potens est, et sanctum nomen ejus. De cetero mihi
nemo molestus sit, ego enim jam Sponsi mei Jesu
Christi regis æterni excelsa præconia, præcelsaque
amoris insignia in corde meo, et in capite meo por-
to. Ut quid ergo, o vos detractores, molesti estis huic
Mulieri, inquit, Christus: bonum enim opus opera-
ta est in me.

A. Beati-
mo.

Epilogus
auctoris.

E

178 Sciat lector in Christo devotus, nec non
beataram Virginis et dominæ Birgittæ zelator
quod primævis præscripti compilerator Opusculi
fuit frater Bertholdus de Roma confessor gene-
ralis monasterii ejusdem Matris nostræ Birgittæ
de Paradiso apud Florentiam, excipiatusque fuit
in monasterio ejusdem Ordinis anno MCCCXII
g mensis Decembris die secunda. Oremus pro
invicem, ut salvemur. Actum ad Aquas Mariæ
prope Busemducis Leodiensis diocesis. Ora pro
scriptore R. P. Bartholomæo Laucio Ord. S. Bir-
gittæ in monasterio Sion Coloniae professo sacer-
dote.

et quis hic
fuerit, de-
claratur.

F

ANNOTATA.

a *Infra part. 6 Miraculorum S. Birgittæ pro
Bruxia legitur Bruma, et Castro Skaclivo legi-
tur Ekarslahof. Bruxia seu Bruma videtur esse
Brina seu Brinum oppidum Moraviæ, ex dicen-
dis in Annotatis in partem 6 Miraculorum mox
memoratum: at castrum Skaclivum aut Ekarsla-
hof in Moraviæ mappis Geographicis non in-
veni.*

b *Appulsi fuerunt ad portum Sudhercopensem
in Ostrogolhia secundum Ulphonem in Vita S. Ca-
tharinæ tom. 3 Martii, pag. 513.*

c *Imo anno 1374.*

d *Monasterium Ordinis Cisterciensis in Suetia
ad lacum Vether.*

e *Idem oppidum est, quod Carabo paulo ante
dicitur, in Nericia situm: Sueci dicunt Orebro.*

f *Ordinis Cisterciensis, in quo Ingeburgis, S.
Birgittæ filia, monialis obiit.*

g *Imo ex num. 23 Comment. prævii anno, ut
apparet, 1452.*

APPENDIX